

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

навчально-науковий інститут цивільного захисту

кафедра управління у сфері цивільного захисту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Державна система цивільного захисту

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова професійна

за освітньо-професійною програмою

«УПРАВЛІННЯ ПІРОТЕХНІЧНИМИ

РОБОТАМИ ТА ПРОТИМІННОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»

підготовки магістра у галузі знань К Безпека та оборона

за спеціальністю К 10 «Цивільна безпека»

Рекомендовано кафедрою управління
у сфері цивільного захисту на

2025-2026 навчальний рік.

Протокол від «21» 08 2025 року

№ 1

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни «Державна система цивільного захисту»

2025 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Державна система цивільного захисту» спрямовані на реалізацію державної політики у сфері цивільного захисту регіонального та місцевого рівнів, здійснення функцій з регулювання процесів пов'язаних з реалізацією завдань і заходів по захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, а також на рішення організаційно-технічних задач в рамках функціонування органів і підрозділів служби цивільного захисту діяльність яких спрямована на запобігання та ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру та воєнних загроз.

Даний курс дозволяє здобувачам вищої освіти зрозуміти склад системи цивільного захисту України, завдання, функції та повноваження її органів управління, механізми, способи та форми реалізації завдань у сфері цивільного захисту, роль і місце у цьому процесі ДСНС України

Інформація про науково-педагогічного працівників

Загальна інформація	<i>ЯЩЕНКО Олександр Анатолійович</i> , заступник начальника кафедри управління у сфері цивільного захисту навчально-наукового інститут цивільного захисту, кандидат економічних наук, доцент
Контактна інформація	м. Черкаси, вул. Онопрієнко, 8, кабінет 2
E-mail	yashchenko_oleksandr@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси	цивільна захист, пожежна безпека, національна безпека, державне управління , безпека об'єктів критичної інфраструктури, human resources management, HRM
Професійні здібності	Член робочої групи Національного інституту стратегічних досліджень з питань розвитку освітніх програм у сфері захисту критичної інфраструктури. Інститут є базовою науково-дослідною установою науково-аналітичного супроводження діяльності Президента України та Ради національної безпеки і оборони України, консультативно-дорадчим органом при Президентів України. Член робочої групи Межвідомчої Експертної Групи з Лідерства (МЕГ) Консультативної Місії ЄС в Україні (КМЄС) з розробки програми лідерства для майбутніх старших керівників у

	правоохоронних органах і установах сектору безпеки і оборони України Член профільної робочої групи з удосконалення функцій офіцера-рятувальника громади (Наказ ДСНС 28.10.2025 № 1349) Член секції цивільного захисту та з питань пожежної та техногенної безпеки Науково-технічної ради ДСНС України Член робочої групи з розроблення професійного стандарту «Фахівець з питань цивільного захисту» (Наказ ДСНС 10.07.2025 № 821)
Наукова діяльність за освітнім компонентом	https://scholar.google.ru/citations?hl=ru&user=aiNdtewAAAAJ https://orcid.org/0000-0001-7129-389X https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57208651172 Участь у науково-дослідних роботах, публікація результатів наукових досліджень у вітчизняних та зарубіжних виданнях, зокрема у виданнях, що включені до науково-метричної бази Scopus

Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щоп'ятниці з 16.00 до 17.00 в кабінеті № 2. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета викладання дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань з питань реалізації державної політики у сфері цивільного захисту, державного регулювання процесів пов'язаних з реалізацією завдань і заходів по захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, а також набуття практичних навичок які необхідні фахівцям служби цивільного захисту для рішення організаційно-технічних задач в рамках функціонування державної системи цивільного захисту.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	заочне
Статус дисципліни	обов'язкова професійна
Рік підготовки	2025
Семестр	1-й
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	3
- кількість модулів	2
- загальна кількість годин	90
Розподіл часу за навчальним планом:	
- лекції (годин)	6
- практичні заняття (годин)	
- семінарські заняття (годин)	2
- лабораторні заняття (годин)	—
- курсовий проект (робота) (годин)	—
- інші види занять (годин)	
- самостійна робота (годин)	82
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	—
- підсумковий контроль (диференційний залік, екзамен)	Екзамен

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми «УПРАВЛІННЯ ПРОТЕХНІЧНИМИ РОБОТАМИ ТА ПРОТИМІННОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

– досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання

Програмні результати навчання	ПРН
Ефективно управляти складними робочими процесами у сфері цивільної безпеки, у тому числі непередбачуваними та такими, що потребують нових стратегічних підходів; об'єктивно оцінювати результати діяльності персоналу та колективу	ПРН02
Розробляти, обґрунтовувати та реалізовувати ефективні заходи, спрямовані на регулювання та забезпечення цивільної безпеки	ПРН05

Розв'язувати проблеми у нових або незнайомих ситуаціях за наявності неповної або обмеженої інформації, оцінювати ризики, здійснювати відповідні дослідження	ПРН11
Оцінювати відповідність правових, організаційних, технічних заходів по забезпеченню техногенної безпеки та безпеки праці вимогам законодавства під час професійної діяльності	ПРН13
Приймати ефективні рішення у складних непередбачуваних умовах, визначати цілі та завдання, аналізувати і порівнювати альтернативи, оцінювати ресурси	ПРН16
Відшуковувати необхідну інформацію в спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію	ПРН17

– формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	ЗК, СК
Здатність приймати обґрунтовані рішення	ЗК03
Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	ЗК07
Здатність приймати ефективні рішення, керувати роботою колективу під час професійної діяльності.	СК8
Здатність до превентивного і оперативного (аварійного) планування, управління заходами безпеки професійної діяльності.	СК9
Здатність до створення і реалізації інноваційних продуктів і заходів у сфері професійної діяльності.	СК12
Здатність до оцінки дій органів управління і сил цивільного захисту з організації і проведення піротехнічних робіт та протимінної діяльності.	СК20

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

Змістовий модуль 1. Державна політика у сфері цивільного захисту та механізми її реалізації суб'єктами забезпечення цивільного захисту

Тема 1.1. Історичні та наукові аспекти розвитку цивільного захисту та державної політики з забезпечення безпеки населення.

Передумови та етапи утворення і розвитку системи цивільного захисту (цивільної оборони) України. Аналіз змісту нормативно – правової та законодавчої бази цивільного захисту на відповідних етапах його розвитку.

Система управління цивільним захистом (обороною) в окремі історичні періоди та оцінка ефективності.

Стратегія національної безпеки України та зміст державної політики у сфері цивільного захисту на сучасному етапі. Характеристика законодавчого забезпечення цивільного захисту як інструменту реалізації державної політики у сфері цивільного захисту. Мета, принципи і завдання цивільного захисту.

Тема 1.2. Особливості побудови та управління єдиною системою цивільного захисту, склад органів управління.

Єдина державна система цивільного захисту як механізм реалізації завдань з захисту населення і території від НС. Структура Єдиної державної системи цивільного захисту (ЄДСЦЗ) , склад та характеристика її підсистем та ланок, складова забезпечення пожежної безпеки. Порядок створення підсистем та організація їх діяльності.

Аналіз та оцінка складу постійних, координаційних та повсякденних органів управління системи цивільного захисту. Особливості та порядок взаємовідносин між органами управління ЄДСЦЗ під час реалізації державної політики у сфері цивільного захисту та пожежної безпеки

Тема 1.3. Аналіз повноважень суб'єктів забезпечення цивільного захисту та їх роль у захисті населення і територій від НС на сучасному етапі.

Аналіз повноважень Кабінету міністрів України та його центральних органів виконавчої влади у сфері цивільного захисту як постійних органів управління. Повноваження місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в забезпеченні захисту населення і територій від НС Особливості та порядок реалізації повноважень відповідно до діючого законодавства.

Тема 1.4. Роль і місце Державної служби України з надзвичайних ситуацій як центрального органу виконавчої влади з реалізації державної політики у сфері цивільного захисту.

Аналіз завдань, повноважень та функцій ДСНС України у сфері забезпечення національної безпеки, цивільного захисту та пожежної безпеки. Структура служби склад та сучасний стан. Структура та зміст завдань і функцій територіальних органів управління ДСНС України з реалізації державної політики у сфері цивільного захисту.

Тема 1.5. Режими функціонування ЄДСЦЗ та організаційно – правові аспекти їх запровадження.

Режими функціонування ЄДСЦЗта обставини їх встановлення (введення). Особливості порядку встановлення (введення) режимів функціонування та організація діяльності системи в режимах підвищеної

готовності та НС. Особливості діяльності системи та підрозділів служби цивільного захисту при встановленні режимів надзвичайного та воєнного стану, порядок забезпечення правового режиму. Організація режимних заходів функціональними і територіальними підсистемами ЄДСЦЗ.

Змістовий модуль 2. Сили цивільного захисту як складова системи реагування на надзвичайні ситуації та забезпечення заходів захисту

Тема 1.6 Сили цивільного захисту, особливості порядку утворення, склад та організація діяльності.

Загальна Характеристика складу сил. Завдання, призначення та порядок утворення і організації діяльності аварійно – рятувальних служб, спеціалізованих служб цивільного захисту, формувань цивільного захисту, добровільних формувань. Аналіз стану сил і засобів функціональних і територіальних підсистем та їх місцевих ланок.

Тема 1.7. Аналіз та оцінка стану оперативно – рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України.

Загальна характеристика оперативно рятувальної служби ДСНС України, її структура, органи управління і завдання.

Характеристика підрозділів оперативно – рятувальної служби центрального і територіального підпорядкування.

Зони відповідальності та порядок залучення до виконання завдань за призначенням. Оцінка стану оперативно – рятувальної служби.

Тема 1.8. Особливості планування роботи ЄДСЦЗ та зміст плануючих документів

Організаційні підходи до планування діяльності ЄДСЦЗ як функції управління.

Основні стадії планування, організація планування заходів із запобігання і реагування на НС.

Види планів з забезпечення діяльності ЄДСЦЗ та їх призначення. Порядок організації планування заходів цивільного захисту на Державному, регіональному і місцевому рівнях.

Аналіз структури та змісту планів основних заходів цивільного захисту на рік.

Підстава для розробки планів, призначення, завдання та мета планів реагування на НС. Структура окремих планів реагування та зміст розділів планів. Порядок погодження та затвердження планів і їх відпрацювання.

Тема 1.9. Особливості та порядок матеріально-технічного і фінансового забезпечення заходів цивільного захисту і діяльності сил реагування на НС.

Загально - державні підходи до забезпечення заходів цивільного захисту матеріальними та фінансовими ресурсами.

Зміст та аналіз нормативно – правових документів щодо регулювання порядку утворення та використання державного матеріального резерву та матеріального резерву призначеного для ліквідації наслідків НС. Особливості фінансування заходів цивільного захисту. Джерела фінансування, нормативно-правова база. Проблемні питання.

Тема 1.10. Організація виконання заходів цивільного захисту та пожежної безпеки.

Характеристика та організація виконання заходів цивільного захисту з оповіщення, укриття та евакуації населення; радіаційного, хімічного, медичного та біологічного захисту населення і територій, протипожежного захисту населених пунктів.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	заочна форма навчання					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські) заняття	лабораторні заняття (інші види занять)	самостійна робота	модульна контрольна робота
1- й семестр						
Змістовий модуль 1. Державна політика у сфері цивільного захисту та механізми її реалізації суб'єктами забезпечення цивільного захисту						
Тема 1.1. Історичні та наукові аспекти розвитку цивільного захисту та державної політики з забезпечення безпеки населення	8	-	-	-	8	-

Тема 1.2. Особливості побудови та управління єдиною системою цивільного захисту, склад органів управління .	10	2	-	-	8	*
Тема 1.3. Аналіз повноважень суб'єктів забезпечення цивільного захисту та їх роль у захисті населення і територій від НС на сучасному етапі.	8	-	-	-	8	-
Тема 1.4. Державна служба України з надзвичайних ситуацій як центральный орган виконавчої влади з реалізації державної політики у сфері цивільного захисту	8	-	-	-	8	-
Тема 1.5. Режим функціонування ЄДСЦЗ та організаційно – правові аспекти їх запровадження.	8	-	-	-	8	-
Разом за модулем 1	42	2	-	-	40	-

Змістовий модуль 2. Сили цивільного захисту як складова системи реагування на надзвичайні ситуації та забезпечення заходів захисту						
Тема1.6. Сили цивільного захисту, особливості порядку утворення, склад та організація діяльності	10	2	-	-	8	-
Тема 1.7. Аналіз та оцінка стану оперативно – рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України	8	-	-	-	8	-
Тема1.8. Особливості планування роботи ЄДСЦЗ та зміст плануючих документів	10	2	-	-	8	-
Тема1.9. Особливості та порядок матеріально-технічного і фінансового забезпечення заходів цивільного захисту і діяльності сил реагування на НС.	8	-	-	-	8	-
Тема1.10. Організація виконання заходів цивільного захисту та пожежної безпеки	12	-	2	-	10	-
Разом за модулем 2	48	4	2		40	
Разом	90	6	2	-	82	-

В навчальній дисципліні використовуються такі методи навчання і викладання:

МН1. Словесні методи навчання (спонукають здобувачів до створення в уяві певного образу, приведення попередніх знань до усвідомлення нових явищ та понять).

МН2. Практичні методи навчання (сприяють формуванню вмінь і навичок, логічному завершенню ланки пізнавального процесу стосовно конкретної теми або розділу).

МН3. Наочні методи навчання (передбачають демонстрацію, ілюстрацію та спостереження (сприймання процесів без втручання у ці процеси)).

МН4. Робота з навчально-методичною літературою та відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання.

МН5. Самостійна робота (спрямована на використання набутих знань при розв'язанні програмних завдань).

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: екзамен.

Таблиця відповідності результатів оцінювання знань з навчальної дисципліни за різними шкалами

За 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України	За рейтинговою шкалою (ЄКТС)	За 4-бальною шкалою
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться у формі фронтального та індивідуального опитування / виконання письмових завдань, контрольних модульних робіт або тестування.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену / тестування

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Види навчальних занять		Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
I. Поточний контроль				
Модуль 1	лекції	4	—	—
	практичні заняття	-	-	-
	за результатами виконання контрольних (модульних) робіт (модульний контроль) / тестування	1	35	35
	Разом за модуль 1			35
Модуль 2	лекції	4	—	—
	практичні заняття	1	-	-
	за результатами виконання контрольних (модульних) робіт (модульний контроль) / тестування	1	35	35
	Разом за модуль 2			35
Разом за поточний контроль				70
II. Підсумковий контроль (екзамен)				30
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи				100

Модульний контроль 1.

Критерії оцінювання знань здобувачів під час виконання модульних контрольних робіт:

35 балів – вірно розкриті питання з дотриманням всіх вимог до виконання;

16-34 балів – вірно розкриті питання, але недостатнє обґрунтування відповіді, допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

10-15 балів – надано відповідь на одне питання;

1-9 балів – надано неповна відповідь на одне питання;

0 балів – відповідь відсутня.

Модульний контроль 2.

Критерії оцінювання знань здобувачів під час виконання модульних контрольних робіт:

35 балів – вірно розкриті питання з дотриманням всіх вимог до виконання;

16-34 балів – вірно розкриті питання, але недостатнє обґрунтування відповіді, допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

10-15 балів – надано відповідь на одне питання;

1-9 балів – надано неповна відповідь на одне питання;

0 балів – відповідь відсутня.

Тестова система оцінювання знань студентів як методика вимірювання й оцінювання досягнутого розвитку умінь та знань передбачає:

– оцінювання рівня знань і вмінь;

– оцінювання рівня соціально-особистісної цінності набутих знань.

Поточний (тестовий) контроль знань проводиться за модулями (блоками) дисципліни.

Модуль 1

1. Стратегія та зміст державної політики у сфері цивільного захисту на сучасному етапі.

2. Загальна характеристика законодавчого забезпечення цивільного захисту. Мета, принципи і завдання цивільного захисту. Суб'єкти забезпечення цивільного захисту.

3. Єдина державна система цивільного захисту як механізм реалізації завдань з захисту населення і території від НС. Загальні підходи до побудови структури єдиної системи цивільного захисту.

4. Структура Єдиної державної системи цивільного захисту, характеристика її підсистеми та ланок. Порядок створення підсистем та організація їх діяльності.

5. Склад та характеристика постійних, координаційних та повсякденних органів управління системи цивільного захисту.

6. Повноваження КМ України та його центральних органів виконавчої влади у сфері цивільного захисту як постійних органів управління. Порядок реалізації повноважень відповідно до діючого законодавства.

7. Повноваження та функції ДСНС України у сфері цивільного захисту. Склад, завдання, структура, сучасний стан.

8. Структура та зміст завдань і функцій територіальних органів управління ДСНС України з реалізації завдань цивільного захисту.

9. Роль і місце органів виконавчої влади в забезпеченні захисту населення і територій від НС.

10. Завдання та повноваження місцевих органів влади органів місцевого самоврядування у сфері цивільного захисту. Структура та функції департаментів, управлінь цивільного захисту у складі місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

11. Зміст завдань і обов'язків суб'єктів господарювання.

12. Організація забезпечення виконання заходів у сфері цивільного захисту.

13. Організація створення аварійно-рятувальних служб та формувань.

14. Повноваження щодо здійснення функцій з координації діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування у сфері ЦЗ.

15. Склад, завдання, повноваження та організація діяльності комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій державного, регіонального, та місцевого рівнів.

16. Порядок встановлення (введення) режимів функціонування ЄДСЦЗ та організація діяльності в режимах підвищеної готовності та НС служби цивільного захисту.

17. Особливості діяльності підрозділів служби цивільного захисту при встановленні режимів надзвичайного та воєнного стану, сили і засоби які забезпечують виконання завдань ЦЗ, порядок забезпечення правового режиму. Заходи які реалізуються функціональними і територіальними

Модуль 2

1. Види, класифікація аварійно-рятувальних служб, спеціалізованих служб цивільного захисту, формувань цивільного захисту, добровільних формувань. Порядок їх створення, завдання і організація діяльності.

2. Склад сил і засобів функціональних і територіальних підсистем та їх місцевих ланок, завдання та повноваження.

3. Загальна характеристика оперативно рятувальної служби, її структура, органи управління і завдання.

4. Склад та характеристика підрозділів оперативно – рятувальної служби центрального і територіального підпорядкування. Зони

відповідальності та порядок залучення до виконання завдань за призначенням.

5. Взаємодія – як складна динамічна система, теорія і практика взаємодії. Умови успішного функціонування системи, засади взаємодії.

6. Види та порядок забезпечення дій суб'єктів реагування на НС.

7. Роль і місце спеціально уповноваженого центрального і місцевого органу виконавчої влади ЦЗ у налагоджуванні і відпрацьованні механізму взаємодії сил і засобів цивільного захисту у різних режимах функціонування ЄДСЦЗ.

8. Склад та структура органів управління під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій місцевого, регіонального і державного рівнів.

9. Повноваження органів управління ліквідацією НС. Технологія управління діями сил цивільного захисту.

10. Основні плануючі документи з питань цивільного захисту. Організація планування заходів цивільного захисту на Державному, регіональному і місцевому рівнях.

11. Структура та зміст планів основних заходів цивільного захисту на рік.

12. Підстава для розробки планів, призначення, завдання та мета планів реагування на НС.

13. Структура окремих планів реагування та зміст розділів планів. Порядок погодження та затвердження планів і їх відпрацювання.

14. Особливості фінансування заходів цивільного захисту. Джерела фінансування, нормативно-правова база.

15. Порядок утворення матеріального резерву та його використання. Склад державного матеріального резерву та порядок його утворення і використання.

16. Системи цивільного захисту закордонних держав

17. Роль ДСНС України в міжнародній діяльності. Практика організації міжнародної діяльності.

18. Стратегії і концепції реформування, розвитку системи цивільного захисту України.

19. Аналіз та оцінка стану функціонування органів управління та підрозділів ДСНС України, як складових ЄДСЦЗ, з питань цивільного захисту, попередження надзвичайних ситуацій і пожеж. Шляхи і способи удосконалення діяльності за означеними напрямками.

Підсумковий контроль.

Критерії оцінювання знань здобувачів на екзамені:

30 балів – в повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив зміст усіх завдань з повним дотриманням вимог до виконання;

20-29 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрито зміст завдань. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає достатньої глибини та аргументації, при цьому є несуттєві

неточності та незначні помилки;

11-19 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускає при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

5-10 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Недостатньо розкриті зміст завдань з допущенням при цьому суттєвих неточностей;

1-4 бал – частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, допущено при цьому суттєві помилки;

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту завдань.

Тестова система оцінювання знань студентів як методика вимірювання й оцінювання досягнутого розвитку умінь та знань передбачає:

- оцінювання рівня знань і вмінь;
- оцінювання рівня соціально-особистісної цінності набутих знань.

Підсумковий (тестовий) контроль знань проводиться за модулями (блоками) дисципліни.

Перелік теоретичних питань для підготовки до екзамену:

1. Стратегія та зміст державної політики у сфері цивільного захисту на сучасному етапі.

2. Загальна характеристика законодавчого забезпечення цивільного захисту. Мета, принципи і завдання цивільного захисту. Суб'єкти забезпечення цивільного захисту.

3. Єдина державна система цивільного захисту як механізм реалізації завдань з захисту населення і території від НС. Загальні підходи до побудови структури єдиної системи цивільного захисту.

4. Структура Єдиної державної системи цивільного захисту, характеристика її підсистеми та ланок. Порядок створення підсистем та організація їх діяльності.

5. Склад та характеристика постійних, координаційних та повсякденних органів управління системи цивільного захисту.

6. Повноваження КМ України та його центральних органів виконавчої влади у сфері цивільного захисту як постійних органів управління. Порядок реалізації повноважень відповідно до діючого законодавства.

7. Повноваження та функції ДСНС України у сфері цивільного захисту. Склад, завдання, структура, сучасний стан.

8. Структура та зміст завдань і функцій територіальних органів управління ДСНС України з реалізації завдань цивільного захисту.

9. Роль і місце органів виконавчої влади в забезпеченні захисту населення і територій від НС.

10.Завдання та повноваження місцевих органів влади органів місцевого самоврядування у сфері цивільного захисту. Структура та функції департаментів, управлінь цивільного захисту у складі місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

11. Зміст завдань і обов'язків суб'єктів господарювання.

12. Організація забезпечення виконання заходів у сфері цивільного захисту.

13. Організація створення аварійно-рятувальних служб та формувань.

14. Повноваження щодо здійснення функцій з координації діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування у сфері ЦЗ.

15. Склад, завдання, повноваження та організація діяльності комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій державного, регіонального, та місцевого рівнів.

16. Порядок встановлення (введення) режимів функціонування ЄДСЦЗ та організація діяльності в режимах підвищеної готовності та НС служби цивільного захисту.

17. Особливості діяльності підрозділів служби цивільного захисту при встановленні режимів надзвичайного та воєнного стану, сили і засоби які забезпечують виконання завдань ЦЗ, порядок забезпечення правового режиму. Заходи які реалізуються функціональними і територіальними

18. Види, класифікація аварійно-рятувальних служб, спеціалізованих служб цивільного захисту, формувань цивільного захисту, добровільних формувань. Порядок їх створення, завдання і організація діяльності.

19. Склад сил і засобів функціональних і територіальних підсистем та їх місцевих ланок, завдання та повноваження.

20. Загальна характеристика оперативно рятувальної служби, її структура, органи управління і завдання.

21. Склад та характеристика підрозділів оперативно – рятувальної служби центрального і територіального підпорядкування. Зони відповідальності та порядок залучення до виконання завдань за призначенням.

22. Взаємодія – як складна динамічна система, теорія і практика взаємодії. Умови успішного функціонування системи, засади взаємодії.

23. Види та порядок забезпечення дій суб'єктів реагування на НС.

24. Роль і місце спеціально уповноваженого центрального і місцевого органу виконавчої влади ЦЗ у налагоджуванні і відпрацьовані механізму взаємодії сил і засобів цивільного захисту у різних режимах функціонування ЄДСЦЗ.

25. Склад та структура органів управління під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій місцевого, регіонального і державного рівнів.
9.Повноваження органів управління ліквідацією НС. Технологія управління діями сил цивільного захисту.

26. Основні плануючі документи з питань цивільного захисту. Організація планування заходів цивільного захисту на Державному, регіональному і місцевому рівнях.

27. Структура та зміст планів основних заходів цивільного захисту на рік.

28. Підстава для розробки планів, призначення, завдання та мета планів реагування на НС.

29. Структура окремих планів реагування та зміст розділів планів. Порядок погодження та затвердження планів і їх відпрацювання.

30. Особливості фінансування заходів цивільного захисту. Джерела фінансування, нормативно-правова база.

31. Порядок утворення матеріального резерву та його використання. Склад державного матеріального резерву та порядок його утворення і використання.

32. Системи цивільного захисту закордонних держав

33. Роль ДСНС України в міжнародній діяльності. Практика організації міжнародної діяльності.

34. Стратегії і концепції реформування, розвитку системи цивільного захисту України.

35. Аналіз та оцінка стану функціонування органів управління та підрозділів ДСНС України, як складових ЄДСЦЗ, з питань цивільного захисту, попередження надзвичайних ситуацій і пожеж. Шляхи і способи удосконалення діяльності за означеними напрямками.

36. Загальні положення про оповіщення у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій. Суб'єкти забезпечення заходів з оповіщення та інформування населення. Системи оповіщення та їх характеристика.

37. Шляхи забезпечення оповіщення у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій. Інформування у сфері цивільного захисту.

38. Загальна характеристика, класифікація, види, захисних споруд та порядок формування їх фонду, ведення одліку. Суб'єкти забезпечення заходів з укриття населення у захисних спорудах та їх функції і повноваження.

39. Організація роботи з реалізації заходів з укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту.

40. Вимоги до утримання та використання захисних споруд. Організація контролю за станом захисних споруд.

41. Порядок укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту під час воєнних загроз.

42. Суб'єкти забезпечення заходів з евакуації населення та їх функції. Види, форми евакуації.

43. Порядок організації та проведення заходів з евакуації. Органи з евакуації, їх склад та основні завдання.

44. Основні заходи щодо підготовки та проведення евакуації.

45. Особливості організації та проведення заходів з евакуації залежно від наявних загроз природного, техногенного та воєнного характеру.

46. Особливості проведення евакуаційних заходів на об'єктах економіки (господарювання) розташованих у зонах можливого виникнення надзвичайних ситуацій.

47. Вимоги та порядок розробки планів з евакуації населення і матеріальних цінностей. Структура та зміст планів евакуації населення. Порядок відпрацювання планів евакуації залежно від видів загроз.

48. Заходи та елементи інженерного захисту територій.

49. Порядок організації та реалізації заходів інженерного захисту територій від загроз техногенного і природного характеру. Приклади інженерного захисту територій в районах, небезпечних природних процесів.

50. Перелік об'єктів, що належать суб'єктам господарювання, проектування яких здійснюється з урахуванням вимог інженерно-технічних заходів цивільного захисту.

51. Організація та реалізація заходів інженерного захисту територій на підприємствах, установах та організаціях. Стійкість роботи об'єктів суб'єктів господарювання в умовах надзвичайної ситуації.

52. Склад та характеристика міжнародної системи радіаційної безпеки, роль і місце України в цієї системі.

53. Характеристика заходів з радіаційного захисту. Суб'єкти забезпечення заходів з радіаційного захисту. Організація та реалізація заходів радіаційного захисту населення і територій.

54. Організація спостереження за радіаційною обстановкою. Системи контролю стану радіаційної обстановки на відповідних територіях та об'єктах. Режими радіаційного захисту.

55. Порядок забезпечення населення засобами РХБ захисту. Заходи щодо захисту персоналу, населення і територій при аваріях на радіаційно - небезпечних об'єктах.

56. Склад та характеристика міжнародної системи хімічного захисту. Характеристика заходів з хімічного захисту населення. Суб'єкти забезпечення заходів з хімічного захисту.

57. Організація та реалізація заходів хімічного захисту населення і територій. Організація спостереження за хімічною обстановкою.

58. Системи контролю стану хімічної обстановки на відповідних територіях та об'єктах.

59. Заходи щодо захисту персоналу, населення і територій при аваріях на хімічно-небезпечних об'єктах.

60. Зміст та характеристика заходів з медичного і біологічного захисту. Суб'єкти забезпечення медичного і біологічного захисту.

61. Організація медичного захисту населення під час виникнення загроз надзвичайних ситуацій та під час ліквідації наслідків НС.

62. Біологічний захист населення, тварин і рослин. Забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя населення.

63. Організація системи режимно-обмежувальних заходів. Ветеринарно-санітарні заходи, які застосовуються під час карантину тварин.

64. Зміст та склад системи навчання населення. Організація та порядок навчання працюючого і непрацюючого населення.

65. Форми та методи навчання. Інформаційно – просвітницька робота з населенням. Роль і місце в системі навчання населення органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування а також ДСНС України.

66. Склад та характеристика системи забезпечення техногенної безпеки. Суб'єкти забезпечення техногенної безпеки та їх обов'язки.

67. Організаційні заходи щодо забезпечення техногенної безпеки об'єктів суб'єктів господарювання. Роль і місце ДСНС України в забезпеченні техногенної безпеки.

68. Організація та реалізація заходів щодо забезпечення техногенної та промислової безпеки на підприємства.

69. Склад та характеристика системи забезпечення пожежної безпеки. Суб'єкти забезпечення пожежної безпеки та їх повноваження і обов'язки.

70. Організаційні заходи щодо забезпечення пожежної безпеки населених пунктів та об'єктів суб'єктів господарювання. Роль і місце ДСНС України в забезпеченні пожежної безпеки.

71. Структура, склад та повноваження управлінь, відділів, секторів з організації заходів цивільного захисту на регіональному рівні та функції посадових осіб міських, районних управлінь, відділів, секторів ГУ(У) з питань реалізації заходів ЦЗ. Організація планування та контролю виконання заходів цивільного захисту.

72. Система наглядових і контролюючих органів сфери цивільного захисту з питань техногенної, пожежної, екологічної, промислової безпеки, охорони праці та санітарно – епідеміологічного благополуччя. Склад, повноваження функції.

Політика викладання навчальної дисципліни:

– активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань

– недопустимість пропусків та запізнень на заняття;

– неприпустимість користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття без дозволу науково-педагогічного працівника;

– дотримання здобувачами вищої освіти політики доброчесності під час виконання модульних контрольних робіт / тестування та під час підсумкового контролю / (тестування);

– виконання інших вимог, що не суперечать законодавству України та нормативним документам Університету та діючого законодавства .

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Список використаних джерел:

1. Конституція України.
2. Кодекс цивільного захисту України.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення.
4. Кримінально-процесуальний кодекс України.
5. Кодекс адміністративного судочинства України.
6. Закон України «Про запобігання корупції».
7. Закон України "Про регулювання містобудівної діяльності".
8. Закон України «Про критичну інфраструктуру».
9. Закон України "Про будівельні норми".
10. Закон України «Про надання будівельної продукції на ринку».
11. Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності».
12. Закон України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України».
13. Закон України «Про адміністративну процедуру».
14. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».
15. Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки».
16. Закон України "Про виконавче провадження".
17. Закон України «Про доступ до публічної інформації».
18. Закон України «Про страхування».
19. Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».
20. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.01.2015 року № 18 «Про Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій».
21. Постанова Кабінету Міністрів України від 17.06.2015 року № 409 «Про затвердження Типового положення про регіональну та місцеву комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій».
22. Постанова Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 р. № 138 «Деякі питання використання об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту».
23. Постанова Кабінету міністрів України від 19 грудня 2023 р. № 1331 «Деякі питання ведення обліку об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту».
24. Постанова Кабінету міністрів України від 29 грудня 2023 р. № 1407 «Про утворення Координаційного штабу з питань приведення об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту як таких, що мають стратегічне значення для забезпечення захисту населення, у належний стан».

25. Постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1052 «Про затвердження Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій».
26. Постанова Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 р. № 461 «Питання прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів».
27. Постанова Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2017 р. № 257 «Про затвердження Порядку проведення обстеження прийнятих в експлуатацію об'єктів будівництва».
28. Постанова Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2022 р. № 473 «Про затвердження Порядку виконання невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків збройної агресії Російської Федерації, пов'язаних із пошкодженням будівель та споруд».
29. Постанова Кабінету Міністрів від 4 серпня 2023 р. № 818 «Деякі питання паспортизації об'єктів критичної інфраструктури».
30. Постанова Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2020 р. № 1109 «Деякі питання об'єктів критичної інфраструктури».
31. Постанова Кабінету Міністрів України від 22 липня 2022 р. № 821 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу рівня безпеки об'єктів критичної інфраструктури».
32. Постанова Кабінету Міністрів України від 12 травня 2023 р. № 488 «Деякі питання проведення технічної інвентаризації».
33. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 року № 443 «Про затвердження Порядку підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту».
34. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.10.2013 року № 819 «Про затвердження Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту».
35. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.10.2013 року № 841 «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій».
36. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2017 р. № 733 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту».
37. Постанова Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 року № 11 «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту».
38. Постанова Кабінету Міністрів України від 8 липня 2015 року № 469 «Про затвердження Положення про спеціалізовані служби цивільного захисту».
39. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.07.2018 року № 592 «Про внесення змін до Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях».

40. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях».
41. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2016 р. № 852 «Деякі питання ліцензування господарської діяльності з надання послуг і виконання робіт протипожежного призначення».
42. Постанова Кабінету Міністрів України від 5 вересня 2018 р. № 715 «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки Державною службою з надзвичайних ситуацій».
43. Постанова Кабінету Міністрів України від 24 травня 2017 р. № 387 «Про Порядок функціонування інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю), внесення відомостей до неї та строки розміщення цих відомостей».
44. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 січня 2023 р. № 70 «Про затвердження Порядку організації та здійснення контролю виконання органами державної влади та органами самоврядування вимог законодавства у сфері цивільного захисту».
45. Постанова Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2022 року № 1030 «Деякі питання ідентифікації об'єктів підвищеної небезпеки».
46. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.12.2003 року № 2030 «Про затвердження Порядку обліку пожеж та їх наслідків».
47. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 квітня 2023 р. № 415 «Про затвердження Порядку ведення Реєстру об'єктів критичної інфраструктури, включення таких об'єктів до Реєстру, доступу та надання інформації з нього»;
48. Постанова Кабінету Міністрів України від 7 липня 2023 року № 690 «Деякі питання забезпечення функціонування та ведення Державного електронного реєстру об'єктів підвищеної небезпеки».
49. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2023 року № 920 «Про внесення зміни до пункту 12 Типового положення про відомчу пожежну охорону та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України».
50. Постанова Кабінету Міністрів України від 6 жовтня 2023 року № 1055 «Про внесення змін до Порядку атестації аварійно-рятувальних служб і рятувальників».

51. Постанова Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2023 року № 1143 «Про внесення змін до порядку подання і реєстрації декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства з питань пожежної безпеки».
52. Постанова Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2002 р. № 1200 «Про затвердження Порядку забезпечення населення і працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту засобами індивідуального захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю» (Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 248 від 24.03.2021).
53. Постанова Кабінету Міністрів України від від 2 червня 2003 р. № 813 «Про затвердження Порядку взаємодії органів виконавчої влади та юридичних осіб, які провадять діяльність у сфері використання ядерної енергії, в разі виявлення радіоактивних матеріалів у незаконному обігу» (Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 826 (826-2020-п) від 09.09.2020).
54. Постанова Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2023 р. № 965 «Порядок розслідування аварій на об'єктах підвищеної небезпеки».
55. Постанова КМУ від 30 вересня 2015 р. № 775 «Про затвердження Порядку створення та використання матеріальних резервів (крім державних) для запобігання виникненню надзвичайних ситуацій і ліквідації їх наслідків». Редакція від 07.03.2024.
56. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 4 березня 2025 р. № 183-р «Про схвалення Стратегії розвитку фонду захисних споруд цивільного захисту на період до 2034 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації».
57. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 червня 2023 р. № 568 «Деякі питання здійснення координації та контролю за процесом приведення об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту у належний стан».
58. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 4 березня 2025 р. № 183-р «Про схвалення Стратегії розвитку фонду захисних споруд цивільного захисту на період до 2034 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації».
59. Окреме доручення Голови ДСНС від 15.07.2025 № В-909 «Про забезпечення реалізації проєкту «Офіцер-рятувальник громади».
60. Наказ ДСНС України від 23.06.2025 № НС-705 «Основні обов'язків уповноважених посадових осіб територіальних органів ДСНС, закріплених за територіальними громадами».

61. Наказ МВС України від 30.12.2014 № 1417 «Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні» (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 05 березня 2015 р. за № 252/26697).
62. Наказ МВС від 07 червня 2024 року № 398 "Про затвердження Порядку застосування засобів аудіо-, фото- та відеотехніки уповноваженими посадовими особами ДСНС".
63. Наказ МВС від 28 лютого 2025 року № 136 «Про затвердження Правил підтримання експлуатаційної придатності (обслуговування) систем протипожежного захисту будинків, будівель, споруд та їх частин», zareєстрований у Міністерстві юстиції України 12 березня 2025 року за № 402/43808.
64. Наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 15.05.2015 № 285 «Про затвердження Правил безпеки систем газопостачання» (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 08 червня 2015 р. за № 674/27119).
65. Наказ МВС від 9 липня 2018 р. № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту».
66. Наказ МВС України від 10 грудня 2024 року № 824 «Про затвердження Положення про інформаційно-комунікаційну систему "Інформаційна система "Облік та візуалізація фонду захисних споруд цивільного захисту».
67. Наказ МВС України від 30 грудня 2024 року № 879 «Про затвердження форми акта обстеження об'єкта фонду захисних споруд цивільного захисту».
68. Наказ МВС України від 15.01.2018 № 25 «Про затвердження Правил експлуатації та типових норм належності вогнегасників» (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 23 лютого 2018 р. за № 225/31677).
69. Наказ МВС від 05.11.2018 № 879 «Про затвердження Правил техногенної безпеки» (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 27 листопада 2018 р. за № 1346/32798).
70. Наказ МВС від 26.12.2018 № 1064 «Про затвердження Правил з вогнезахисту» (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 14 березня 2019 р. за № 259/33230).
71. Наказ ДСНС від 18.02.2022 року № 129 «Про упорядкування обліку та організації проведення перевірок» (із змінами внесеними наказом ДСНС України від 14.11.2022 № НС-644);

72. Наказ ДСНС від 23.06.2022 року № 354 «Про затвердження Основних обов'язків державних інспекторів з нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки».
73. Наказ МВС від 24 липня 2017 № 621 «Про затвердження Порядку спільних дій Національної поліції України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України під час проведення огляду місця пожежі, виявлення, припинення, попередження та розслідування кримінальних правопорушень та інших подій, пов'язаних з пожежами».
74. Наказ МВС від 08.02.2024 № 73 «Про затвердження Змін до Порядку спільних дій Національної поліції України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України під час проведення огляду місця пожежі, виявлення, припинення, попередження та розслідування кримінальних правопорушень та інших подій, пов'язаних з пожежами».
75. Наказ МВС України від 27 липня 2016 року № 725 «Про затвердження Інструкції з оформлення посадовими особами ДСНС матеріалів про адміністративні правопорушення».
76. Наказ ДСНС України від 03.06.2024 № 614 «Про затвердження керівних документів з організації роботи дослідно-випробувальних лабораторій територіальних органів ДСНС».
77. Наказ МВС від 21 лютого 2023 року № 114 «Про затвердження Порядку розроблення звіту про заходи безпеки на об'єкті підвищеної небезпеки».
78. Наказ МВС від 21 лютого 2023 року № 115 «Про затвердження порядку розроблення політики запобігання аваріям на об'єкті підвищеної небезпеки».
79. Наказ МВС від 7 грудня 2023 року № 1005 «Про затвердження Змін до форми акта, складеного за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки».
80. Наказ МВС від 28.12.2023 року № 1081 «Про затвердження Порядку укладення договорів страхування відповідальності за шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок надзвичайних ситуацій, у тому числі пожеж та аварій на об'єктах підвищеної небезпеки, екологічно небезпечних аварій та надзвичайних ситуацій техногенного та

природного характеру, аварій, що становлять загрозу санітарному чи епідеміологічному здоров'ю населення».

81. Наказ МВС від 31 липня 2023 року № 627 «Про затвердження Порядку управління ризиками виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру та пожеж».
82. Наказ МВС від 13 жовтня 2023 року № 836 «Про затвердження методики оцінювання ризиків виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру та пожеж».
83. Наказ МВС від 21 листопада 2023 року № 945 «Про затвердження типового положення про службу пожежної безпеки», зареєстрований в Мін'юсті 21.11.2023 за № 2222/41278.
84. Наказ МВС від 29 листопада 2023 року № 967 «Про затвердження форми звітності «Інформація про випадки пожеж та їх наслідки».
85. Наказ МВС від 31.01.2024 № 55 «Про затвердження Методики розрахунку витрат на гасіння пожежі».
86. Наказ ДСНС від 28.02.2024 № 201 «Про затвердження Основних вимог щодо заповнення картки обліку адміністративного правопорушення».
87. Наказ ДСНС від 19.03.2024 № 311 «Про деякі питання розрахунку витрат на гасіння пожежі».
88. Наказ ДСНС від 11.06.2025 № 657 «Про організацію перевірок заяв та повідомлень про пожежі уповноваженими посадовими особами ДСНС».
89. Наказ МВС України від 21.10.2014 № 1112 «Про затвердження Положення про організацію навчального процесу з функціонального навчання».
90. Наказ МВС України від 10.07.2017 № 579 «Про затвердження Методики планування заходів з евакуації».
91. Наказ МВС України від 16.10.2018 № 835 «Про затвердження Типового положення про територіальні курси цивільного захисту та безпеки життєдіяльності, навчально-методичні центри цивільного захисту та безпеки життєдіяльності».
92. Наказ МВС України від 23.04.2019 № 302 «Про деякі питання організації навчального процесу з функціонального навчання».
93. Наказ МВС України від 28.11.2019 № 991 «Про затвердження Порядку організації та проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту».
94. Наказ МВС України від 26.04.2018 № 340 «Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та

підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та Статуту дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж» (Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства внутрішніх справ № 50 від 26.01.2022).

95. Наказ МВС України від 29.11.2019 № 1000 «Про затвердження Методики прогнозування наслідків виливу (викиду) небезпечних хімічних речовин під час аварій на хімічно небезпечних об'єктах і транспорті».
96. Наказ МО України №661 «Про затвердження Правил виконання польотів безпілотними авіаційними комплексами державної авіації України» від 8 грудня 2016 року.
97. Наказ ДСНС від 20.11.2018 № 675 "Про допуск до експлуатації безпілотних літальних апаратів".
98. Наказ МВС України від 16.03.2015 № 279 " Про затвердження Правил авіаційного пошуку і рятування в Україні".
99. Наказ МОЗ України від 27.05.2011 № 322 «Про затвердження Методичних рекомендацій з проведення деконтамінації постраждалих внаслідок дії хімічних, радіаційних чинників та біологічних агентів».
100. Наказ МОН України від 21.11.2016 № 1400 «Про затвердження Положення про функціональну підсистему навчання дітей дошкільного віку, учнів та студентів діям у надзвичайних ситуаціях (з питань безпеки життєдіяльності) єдиної державної системи цивільного захисту».
101. Наказ ДСНС України від 06.06.2014 року № 310 «Про затвердження програми загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій до дій у надзвичайних ситуаціях».
102. Наказ Адміністрації державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України від 14.01.2025 № 17 «Про затвердження Методики та Критеріїв і показників оцінки стану захищеності об'єктів критичної інфраструктури».
103. Наказ МВС України від 17.01.2019 № 22 «Про затвердження уніфікованої форми акта, складеного за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки, та інших форм розпорядчих документів»;

104. Наказ ДСНС України від 23.06.2025 № 705 (у редакції наказу ДСНС від 12.12.2025 № 1586) «Про затвердження основних обов'язків уповноважених посадових осіб територіальних органів ДСНС, закріплених за територіальними громадами»;
105. Наказ ДСНС України від 19.12.2024 № 1361 «Про ведення документообігу при здійсненні перевірок та обстежень».
106. ДБН В.2.2-5:2023 «Захисні споруди цивільного захисту».
107. ДБН В.1.2-4:2019 «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту».
108. ДБН А.3.1-9:2015 «Захисні споруди цивільного захисту. Експлуатаційна придатність закінчених будівництвом об'єктів».
109. ДБН В.2.2-43:2021 Будівлі та споруди. Складські будівлі.
110. ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд.
111. ДБН В. 2.2-9:2018 «Громадські будинки та споруди. Основні положення».
112. ДБН В. 2.2-15:2019 «Житлові будинки. Основні положення».
113. ДБН В. 2.2-4:2018 «Будинки і споруди. Заклади дошкільної освіти».
114. ДБН В. 2.2-3:2018 «Будинки і споруди. Заклади освіти».
115. ДБН В. 2.2-10:2022 «Будинки і споруди. Заклади охорони здоров'я».
116. ДБН В. 2.2-13:2003 «Будинки і споруди. Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди».
117. ДБН В.2.2-16:2019 «Будинки і споруди. Культурно-видовищні та дозвіллієві заклади».
118. ДБН В. 2.2-20:2008 «Будинки і споруди. Готелі».
119. ДБН В. 2.2-18:2007 «Заклади соціального захисту населення».
120. ДБН В. 2.2.23:2009 «Підприємства торгівлі».
121. ДБН В. 2.2-24: 2019 «Будинки і споруди. Висотні будівлі».
122. ДБН В. 2.2-25:2009 «Будинки і споруди. Підприємства харчування (заклади ресторанного господарства)».
123. ДБН В.2.3-15:2007 «Споруди транспорту. Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів».
124. ДБН В.1.2-7:2021 Основні вимоги до будівель і споруд. Пожежна безпека
125. ДБН В.2.5-67:2013 «Опалення, вентиляція та кондиціонування».
126. ДБН В.2.5-56:2014 «Системи протипожежного захисту».
127. ДБН В.2.2-12:2019 «Планування і забудова території».
128. ДБН В.2.5-23:2025 «Проектування електроустановок житлових будинків та громадських будівель і споруд».
129. ДБН В.2.5-64:2012 «Внутрішній водопровід та каналізація. Частина І. Проектування. Частина ІІ. Будівництво.
130. ДБН В.2.5-67:2013 «Опалення, вентиляція та кондиціонування».
131. ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування».

132. ДБН А.2.2-3:2014 «Склад та зміст проектної документації на будівництво».
133. ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва».
134. ДБН В.2.5-20:2018 «Газопостачання. Інженерне обладнання будинків і споруд».
135. НПАОП 40.1-1.32-01 (ДНАОП 0.00-1.32-01) Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок.
136. Правила улаштування електроустановок, (затверджені наказом Міністерства енергетики від 21.07.2017 р. № 476).
137. ДБН В.2.2-27:2025 «Промислові будівлі».
138. ДСТУ 9195:2022 «Швидкостроуджувані захисні споруди цивільного захисту модульного типу. Основні положення».
139. ДСТУ 9329:2025 «Первинні (мобільні) укриття. Основні параметри та методи випробування».
140. ДСТУ 9077:2021 «Засоби очищення повітря захисних споруд цивільного захисту. Загальні технічні вимоги».
141. ДСТУ 9107:2021 «Захисні споруди цивільного захисту. Методи випробування».
142. ДСТУ ISO/TS 17755-2:2022 «Пожежна безпека. Збирання статистичних даних».
143. ДСТУ 3675-98 «Пожежна техніка. Вогнегасники переносні. Загальні технічні вимоги та методи випробувань». Зі Зміною № 1 (ІПС № 8-2004).
144. ДСТУ 3734-98 «Вогнегасники пересувні. Загальні технічні вимоги (ГОСТ 30612-99)».
145. ДСТУ 2272:2006 «Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять».
146. ДСТУ 2273:2006 «Протипожежна техніка. Терміни та визначення основних понять».
147. ДСТУ EN 3-7:2014 «Вогнегасники переносні. Частина 7. Характеристики, вимоги до робочих параметрів і методи випробування (EN 3-7:2004 + A1:2007, IDT)».
148. ДСТУ EN 1866-1:2014 «Вогнегасники пересувні. Частина 1. Характеристики, вимоги до робочих параметрів і методи випробувань (EN 1866-1:2007, IDT)».
149. ДСТУ Б В.1.1-36:2016 «Визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою».
150. ДСТУ EN ISO/IEC 17020:2019 «Оцінка відповідності. Вимоги до роботи різних типів органів з інспектування (EN ISO/IEC 17020:2012, IDT; ISO/IEC 17020:2012, IDT)».
151. ДСТУ 8828:2019 «Пожежна безпека. Загальні положення».
152. ДСТУ 8829:2019 «Пожежовибухонебезпечність речовин і матеріалів. Номенклатура показників і методи їхнього визначення».

Класифікація».

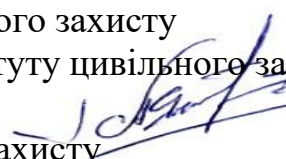
153. ДСТУ 9058:2020 «Пожежна безпека». Визначення протипожежних відстаней між об'єктами розрахунковими методами. Основні положення.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.rada.ua/>—офіційний сайт Верховної Ради України.
2. <http://www.kmu.gov.ua/>—офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
3. <http://www.minjust.gov.ua> - офіційний сайт Міністерства юстиції України.
4. <http://www.mlsp.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства соціальної політики України.
5. <http://www.pfu.gov.ua> – офіційний сайт Пенсійного фонду України.
6. <http://nads.gov.ua> – офіційний сайт Національного агентства України з питань державної служби.
7. <http://www.social.org.ua> – офіційний сайт Фонд соціального страхування віднещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
8. <http://www.fse.gov.ua>—офіційний сайт Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.
9. <http://www.ispf.gov.ua> – офіційний сайт Фонду соціального захисту інвалідів
10. <http://www.president.gov.ua> – офіційний сайт Президента України.
11. <http://www.dcz.gov.ua> – офіційний сайт Державної служби зайнятості України.
12. <http://www.dsns.gov.ua> – сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій.
13. <http://www.nau.kiev.ua> – Нормативні акти України.

Розробник:

Заступник начальника кафедри
управління у сфері цивільного захисту
навчально-наукового інституту цивільного захисту
к.е.н., доцент
майор служби цивільного захисту

Олександр ЯЩЕНКО